

پازار ایرتسی فی ۲۹ ربیع الاول ۱۳۳۰

وفی ۵ مارت ۱۳۲۸ سنه

## جمیعت علمیة اسلامیہ نك ناشر افکاریدر

|                     |                       |                       |
|---------------------|-----------------------|-----------------------|
| مدیر مسئول          | سر محرر :             | صاحب امتیاز :         |
| مکتب قضاء معلمارندن | فاتح مجیز درسعاملرندن | فاتح مجیز درسعاملرندن |
| کایسلی              | توقادلی               | نصوح افندی زاده       |
| منیر                | مصطفی صبری            | مصطفی عاصم            |

### مندرجات

|                                   |                     |
|-----------------------------------|---------------------|
| اسلامیت — دان دیزم                | ابن انرحمی علی طیار |
| وحدت تربیه                        | حافظ حسین           |
| یکی میسوزلر                       | ع . عاطف            |
| مدنیت شرعیه                       | م . عاطف            |
| فی ذم التمثیل المسمی بالتیاریو    | ادیب عینتابی        |
| حق                                | مصطفی عاصم          |
| تاریخ اسلام                       | طاهر المولوی        |
| درس و کائناتک خلاف قانون اجرا آتی | صالح ذکی            |
| معارف نظارتک نظر دقتنه            | ویسی عزیزی          |
| ادبیات                            |                     |
| شعر                               | حاجی شوکت           |
| ادبی باغچهدلر                     | علی طیار            |

### اعلان

نسخه سی ۱ غروش

آبونه اجرنی ( پوسته اجرتیه برابردر )

ممالك اجبیه ایچون .  
۱۳۰۰۰ فراقی  
" ۶,۵۰۰

استانبول وولایات ایچون :  
بر سنه لکی ۵۰ غروش  
آتی ایلفی ۲۵ »

درج اولن بیان اوراق آمده ایدلر

قارئلر مزه

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلش بولندیفی نظار اعتبارده آلهرق رعایتسزلکده بولنده امسی رحا اولنور .

[ توسیع طباعت ] محمد حلمی و شرکاسی عدلیه خانی نومرو ۱۹

اولی لازم کنی : بر دقت به راحت اوطوره میورل  
حاضر میدانی مساعد بولدقلری ایچون هر درلو وسائطه  
مراجعت ایدیورلر . قونفرانسار ویریور ، حکایه لر  
یازیور : شعرلر نشر ایدیورلر .

بونلرک اگ سهواته صوقولدقلری یرلر . . مکتبلردر ؛  
بیوکلری اقتناع ایتمک نه قدر اولسه بر آز صعوبتلی اوله جفی  
ایچون کوچکلر تهاوز ایدیورلر ، اونلرک معصوم فکرلری  
زهرله مک ، وجدانلری قوبارمق ایسته یورلر ، بونلرک  
اگ جرأتکارلردن برینک بوکونلرده تاریخ قدیم نامنده  
بر اثری ، بر شاهد مفسدتلی نشر اولمشدر .

بو اثر ملعتک ناظمی اولدینی تواتراً روایت اولونان  
سابق مکتب سلطانی مدیری فیکرت بک اوراده او یله  
هذیانلر ایتشدرکه قلبنده ذره قدر ایمانی اولانلر اوقیوبده  
متأثر و مأیوس اولماسی قابل دکلدر .

بوسابق مکتب مدیری چوققلرمزدن باشلایه رق دین  
اسلامی ، حتی بتون ادیان سماویه یی قلمباردن سیلمک  
تشبثنده بولنیور ، بویله بر جرأت مالا انکلترده وقوعه  
کسه فاعلی بوکون جزای سزاسنی کورمش بولنه جقدی ،  
حکومت مز کثرت مشاغلدنمیدر . نه در ؛ بویله شیلرله لزومی  
قدر اهمیت ویرمیور ، او مفسدلرده کوندن کونه جرأتلری  
آرتیریور .

علمیه دوشن بروظیفه وار ایسه اوده بویله مفسدلری  
امت اسلامیه طاققدر . مات اسلامیه بوضورتله او دین  
دشمنلری او وجدان مخربلری اوکرشمش اولور . اوکا  
کوره تحفظ ایدر والا ایچمزدکی بو مفسدلرک آچه جفی  
جریحه . ویره جکی زیان ایته لیلانلرک هجومه تجاوزینه بکره مز .

ع . عاطف

مدنیت شرعیه ، ترقیات دینه

استبداد

مابعد

( حقایق اشیا اضدادیه منکشف اولور ) قضیه سنه  
بناءً مشورتک ضدی اولان استبداد : ترک المشورتدن دخی  
براز بحث ایتمک ایسترم : دین جلیل اسلامده مشورت  
مشروع و مدوح اولدینی کبی ضدی اولان استبدادده  
مذموم و ممنوعدر .

حضرت علی کرم الله وجهه بیورمشلردرکه :  
( نعم الماؤزرة للمشاوره بشئ الزاد الاستبداد مشاوره کوزل  
معاونتدر . استبداد و تفرده چرکین وفنا آزیقدر . )  
استبداد : لغتده استشاره ایدلمی لایق اولان شیلری  
بر شخص کندی رأی واراده سنه قصر ایتمک دیمکدر .

اصطلاح سیاسیونده استبداد : بر شخص ویا اشخاص  
کثیره مجرد کندی اراده کثیفه و آرزوی نفسانیلری  
اقتضاسنه کوره بلا پروا بر قومک حقوقنده تصرف ایتمک  
دیمکدر .

عرف ناسده استبداد مطلق سویلنجه خصوصیه  
حکومتک استبدادی مراد اولنور .

استبدادک منشأی اولوالامر و ارکان حکومتک امور  
امت و مصالح ملتده تصرفک قوانین شرعیه واراده امته  
تطبیقله عدم تقیدی در .

استبدادک ضرری : ظلم ، اسات ، غدر ، خیانت ،  
ذلت ، مسکنت ، فقر و ضرورت . بطالت و عطلات ،  
خراب مملکت و جهالت امت کبی شیلردر .

بوخی متمع اونق اوزره بومقامده برنیزده حریتدن  
بحث ایتمک ایسترم .

حریت

حریت : لغتده بر قاج معنایه کلیر : آنلردن بری

بر کیمسه نك جانیه . عرض و دمو سینه . ماله تخب ووز  
ایتمكلك لازمكایر . حلبوكه او آدوده عینایه سنت کی  
حربت مطلقه یه مان اولدیغندن نفسنك ایستدیکنی اجرا  
ایتمك ایستر . شو حالد اوده سنت جانیه . عرض ه  
ناموسکه ، مالکجه تجاوز ایلر . یا سن آکا غاب کایرسك .  
بو صورتده سن ظالم و مستبد او اسیر و مظلوم اولور .  
یا خود او غالب کایرکه بو تقدیرده او مستبد و ظالم سن اسیر  
و مظلوم اولورسك . بوایه حدود شرعیه و عقلیه نی تجاوز  
استراحت عبادی . اسایش مملکتی اخلال و افساد دیمکدر .  
بناءً علیه بویه دانت . سفاقت . ظلم . استبداد ، رذالت  
معانرندن عبارت اولان حالدیه حربت و فضیلت اسمی  
ویرمملکتی هیچ بر عقل و سلیم صاحبی تجویز ایدمز .  
حربت کامله شرعیه : عدالت . مساوات . اخوت  
کامله اساساری اوزرینه قائمدرکه دین جلیل اسلام قواعد  
مذکورده نك دیرکاری صوك دجه رفع و اعلا ایشدر .  
قواعد مذکورده دائر تفصیلات مکمله کله جکدر .

### نتیجه

امور عباد اهلته تودیع اونیوب اهل اولمیانلره ویرلمهك .  
تبعیه رفقه ، اینتله معامله ده بولنوب غلظت و شدت  
کوسترلمهك ، امورده اعلیایه مشاوره ایدیوب استبداد  
ترك اولمقندن عبارت اولان ( اصول ) مشروحه معروضیه  
حکومت اسلامییه هر نه زمان کج جدیدنه سوك ایدیه  
ترقی ایتمش و هر نه زمان اصول مذکورده نك وو جزئیجه  
اولسون انحراف ایدیه تدنی ایشدر .  
تاریخ بو حقیقتی بزه غایت واضح صورتده کوسترلمهكدر .  
از جمله دولت عثمانیه برنجی دورنده بر سنجاق بککی  
شکننده ایکن قواعد مذکورده نك مساب ایدیه کله یوز سنه  
ظرفنده تجسم ایدرهك بر دولت جسیمه و قویه وشددر .  
دولت علیه عثمانیه نك اول سلطنتنده ( اصول )  
مذکورده مساب اتحاد اولنه رق اکا کوره حرکت اولندیغه

انسان رأی وارد سنده مستقل اولق ، دیکری رقبه سنی  
اسارتدن فك ایتك دیمکدر . عرف شریتمده حریت :  
هیچ بر کیمسه نك کیفی امر و نهینه منقاد و مطیع اولیه رق  
و اصلا بر کیمسه نك حقوقنه تجاوزده بولمیه رق و وظائف  
شرعیه و انسانییه سنه کالیله رعایت ایدرهك هر شخص  
کندی حقوق مشروعه و طبیعیه سی دائر سنده فکر آ .  
قولاً . فعلاً سربست اوله رق حرکت ایتك دیمکدر .

عرف شریتمده حریت بو معنایه اولدیغنی بیان صدندده  
جناب پیغمبر دیشان افندمز بیور مشلردرکه : ( ایها الناس  
اسعوا فی فکاک ربکم و اعملوا خیرایوم فترکم و فاقکم ایها الناس  
لا تضاموا فان الله هو الطالب لمن جار — ای ناس ظالم لک  
ظلم و اسارتندن بویسکزی قورتارمغه چایشکز . هیچ  
بر کیمسه نك کیفی امر و نهینه انقیاد ایتیه رق و غایت درجه  
سربست اوله رق دنیا و آخرتده محتاج اوله جفکز کون  
ایچون خیری و نافع ایشلر ایشلیکز .

ای ناس : باشقلمینك حقوقنه تجاوزده بولمیکز .  
کیمسه یه ظلم ایتیکز . زیرا جناب حق یوم قیامتده ظلم  
ابدناری بولوب جزای سزالینی ویره جکدر ) .

ایشته حریت شرعیه بو دیمکدر . یوقسه شونك بونك  
حقوقنه تجاوز ایدرهك . قوانین شرعیه و عقلیه یه اصلا  
انقیادده بولمیه رق نفسنك ایستدیک وجه اوزره حرکت  
ایتمك دیمك دکدر . چونکه کرک انسانلردن ، کرک  
حیوانلردن . کرک جهاداتدن هیچ بر فرد حقنده بومعناجه  
حریت ویرلمش دکدر زیرا ( ایحسب الانسان ان یرک  
سدى — انسان ظن ایدرمی که مهمل و معطل اوله رق  
ترك اولنوب تکلیف و تجزیه اولمیه ) نظام جلیلی ایله  
انسانلر هیچ بر قیود ایله مقید اولیه رق باشی بوش  
صالیویرلمش اولماینی بیان بیورمده در .

برده اگر حریت بو معنایه حمل اولنه جق اولورسه  
استبداد و ظلم اجرا اولمق اقتضا ایدر . چونکه اگر سن  
نفسکک ایستدیکنی اجرا ایتك ایسترسهك هر حالد باشقه

حضرت عثمان غازي كرم الله وجهه قرب ايلديكي زمان اوغلي اورخان غازي حضرتلرينه ايتيش اولديني (وصيت) برهان جليدر .

مشار اليه حضرتلرينك وصيتي شودر : ( اولاً — هرخصوصده شرع شريفه انقياد ومطاوعت ومهام امورده اهل واربابيله مشورت ايت . ثانياً عوام وخواصه مقام ورتبهلرينه كوره اكرام واحسان وخصوصيله دعائم دين مبين اسلام اولان علمايه زياده سيلاه احترام ايدرك ( خيرالناس من ينفع الناس ) سرينه مظهر اول .

ثالثاً — بندنصوكره مقام امارته كچديكك زمان بو معلي نك اركان ولوازمندن ( انتعظيم لامرالله والشفقة على خلق الله ) قواعد دينيه سني درپيش واعلاي كلة الله نتيجه خيريه سني طلب وتجرى ايدرك في سبيل الله جهاد وغزايه بذل مساعي ايت ) .

نه قدر بيوك وجدى سوز ونه قدر ، مدبر ، سياسى ومشرع برپادشاء على قدركه اوچ كله ايله حكومت وملتك استقبلاً تعالى وترقيسى . سلامت وسعادتى اقتضا ايليه جك قوانين وقواعد اساسيه ني وضع وتعين ايلشدر .

مابعدى وار

اسكالى

محمد عاطف

يقضى اهل الفساد به الشهوات ولو سلمنا ان فيه بعضاً من المنافع فضراته شتى ومفاسده لاتحصى والعبرة في مثل هذا شرعاً بالاغاب والاكثر نفعا او فسادا فان الحمر والميسر يشتملان على بعض المنافع الدنيوية كماشير الى ذلك بقوله تعالى ( وأثمهما اكبر من نفعهما ) فمن مافع الحمر تشجيع الجبان وقوة الطبيعة والجنان و تسلياة الأحران وتسخية النجلاء و من منافع الميسر كسب المال من غير كد و تعب ولا معاناة هم و نصب و مع هذا حرمها الله تعالى على عباده لكثرة مفاسدها الدينية والدنيوية فاذا كان الذى نفعه منصوص عليه فى القرآن الكريم حراما لغلبة مفاسده فلا أن يكون التمثيل الذى نفعه موهوم حراما لكثرة فجوره اولى .

فمن مفاسد التمثيل انه عبارة عن لعب محدث بصورة مخصوصة و كل لعب حرام قال عليه السلام كل شئ يلهو به الرجل باطل الاثلاثا رمية بقوسه و تأديب فرسه وملاعبته مع اهله فانهن من الحق .

و منها انه يشتمل على الملاهى المحرمة والغناء الحرام واستماع الملاهى معصية والجلوس عليها فسق قال فى التاتار خانية التغنى واستماع الغناء حرام خصوصا اذا كان مقرونا بالحن الفساق او بالآلات المحرمة عن ابى هريرة عن النبي صلى الله عليه وسلم قال ما رفع احد عقربة الا بعث الله له شيطانين على منكبيه يضربان بأعقابهما على صدره حتى يمسك .

ومنها ظهور الغلمان على مسارح التمثيل بصورة تستميل قلوب الفساق اليهم .

ولارب ان انظر الى الامرء بالشهوة حرام قال فى التاتار خانية لا يخل للرجل النظر اليه عن شهوة و اما لابنها فلا بأس به و لهذا لا يؤمر بالنقاب و منها انه يكون فى الاكثر بعد العشاء الذى يكره بعده الحديث الخلى عن ذكر الله اخرج البخارى من حديث ابى برزة رضى الله عنه ان رسول الله صلى الله عليه وسلم كان يكره النوم قبل العشاء والحديث بعدها فى المحادثة بعد العشاء خوف السهر و غلبة النوم بعده فيفوت قيام الليل او الذكر او الصبح ثم لا كراهة فيما فيه مصاحبة للدين

## فى ذم التمثيل المسمى بالتياترو

اعلم ان من الناس من يحسن التمثيل المذكور ويقول انه حكاية وقعة تاريخية تشويقا الى اقتحام مثلها او تنفيرا عن آيات ما يمانلها و يعد من محاسنه الانعاط والاعتبار وابقاظ العقول والافكار .

وقول مستعين بالله تعالى ان هذا المعب الذى يجرونه فى الكرامات ... عن النفع بل هو داع الى المعاصى والمكرات